

stillet fra vor Side, men organiseret paa anden Vis og med en mindre Styrke end foreslaaet af os.

Men spørger man dernæst, hvorledes Forbundet i Praksis har anvendt de paa-gældende Regler, maa jeg sige, at blandt de Stater, som er blevet optaget, efter at Forbundspagten var vedtaget og gennemført, er Luxembourg, og paa det Tidspunkt, da Luxembourg blev optaget i Forbundet, skete det efter en udtrykkelig Erklæring fra Luxembourgs Side om, at det ønskede at holde en Militærstyrke paa mellem 2 400 og 3 000 Mand, og de erklærede, at denne Styrke ikke kunde bruges til noget som helst andet end Opretholdelse af den indre Orden i Landet. Jeg kan tilføje, at under alle de Forhandlinger med Stater, der skulde optages, forud for hvilke der gaar Forhandlinger med forskellige Militærkommissioner og derpaa med Udvalg for selve Delegeretforsamlingen, er der intet Øjeblik fremkommet nogen Art af Ønsker om, at nogen Stat skulde tilvejebringe mere Militærvæsen, end vedkommende Stat selv ønskede. Derimod har der været Tilfælde, hvor man sagde til en eller anden Stat: Saa meget ønsker nu I, men vi synes, det er for meget. Det gælder f. Eks. Letland; man godkendte det Hærforslag, Letland havde stillet, men Letland havde stillet et beskedent Forslag om at faa Lov at holde 8 Jagere som Flaade, og dertil svarede Militærkommissionen, som var nedsat af Folkeforbundet til Behandling af dette Spørgsmaal: Vi synes, 8 Jagere er for meget til Letland, Letland kan kun faa Lov til at holde 4 Jagere.

Endelig kan jeg gøre opmærksom paa, at for to Landes Vedkommende, blandt hvilke et Land, der i Størrelse svarer til Danmark, nemlig Finland, forelaa Spørgsmaalet om Tilladelse til at holde Undervandsbaade. Begge de to Lande foreslog, at de skulde have Lov at holde 4 Undervandsbaade, et temmelig beskedent Forslag, idet det er mindre end det, der aabnes Mulighed for efter det af os stillede Forslag. I Militærkommissionen, hvor man drøftede Spørgsmaalet, var der ingen, som talte om, at det var for lidt, men derimod sagde man fra engelsk Side, at man ansaa det for skadeligt for Fredens Interesser, at nogen af Østersøstaterne fik Lejlighed til at holde Undervandsbaade, og derfor maatte man fra engelsk Side bestemt modsætte sig, at der gaves denne Tilladelse til Letland og Finland. De andre Magter erklærede, at man ikke vilde fratage disse smaa Stater et saadant Middel, og derfor blev der Flertal for at

godkende de 4 Undervandsbaade. Men atter her vil man se, at i Praksis har man godkendt den Opfattelse, at der ikke er Mulighed for Forbundet med Hensyn til at stille noget Krav om et vist Maal af Rustninger fra den enkelte Stats Side, men vel Betingelser for at kræve Rustningerne bragt nedad. Men, siger man saa — det sagde den højtærede Forsvarsminister her —, vi kan komme til at staa overfor Forbundsaktioner, i hvilke en Stat er forpligtet til at deltage. Dertil vil jeg svare, at vi kan ikke komme til at staa overfor militære Forbundsaktioner, som en Stat er forpligtet til at deltage i, derimod kan vi komme til at staa overfor Ønsket om en saadan Deltagelse fra en eller anden Stat i den ene eller den anden Situation, og der kan være Situationer, hvor en Stat som Danmark vil gøre klogt i at følge den Opfordring, der kommer til den. Et Eksempel paa en saadan Opfordring anførte den højtærede Forsvarsminister, det var Opfordringen med Hensyn til Vilna-Ekspeditionens Gennemførelse. Jeg var den Gang af den samme Opfattelse som den højtærede Forsvarsminister, at det vilde være rigtigt, at man deltog i denne Ekspedition. Men hvorledes begrunde en Militærordning af den Karakter, som den højtærede Minister her har foreslaaet, med Henvisning til den Styrke, der skulde bruges til Vilna-Ekspeditionen? Det var et Kompagni paa 150 eller 200 Mand, der var Tale om. Det kunde ogsaa tilvejebringes efter det radikale Forslag til Militærordning; ja, det kunde endogsaa tilvejebringes efter det Forslag, som Socialdemokraterne stiller. Der er ikke heri noget som helst Udgangspunkt for at tilvejebringe et Militærvæsen af blot tilnærmelsesvis samme Karakter som det, der er foreslaaet af den højtærede Minister her.

Saa sagde imidlertid den højtærede Forsvarsminister, at Svejts havde faaet en Dispensation med Hensyn til Fritagelse for at stille militære Styrker til Raadighed til Sanktioners Gennemførelse, og deraf sluttede den højtærede Minister, at naar nogen skulde have Dispensation dertil, var andre forpligtede. Det er en fuldkommen Misforstaaelse af den Erklæring, der blev afgivet overfor Svejts i Februar 1920. Det var en Godkendelse af Svejts' ganske særlige Stilling som permanent neutral i den Forstand, at der aldrig fra Forbundets Side kunde rettes nogen som helst Opfordring til Svejts om at deltage i nogen militær Aktion, og at Forbundet ikke havde Ret til at kræve af Svejts, at det skulde lade sit Territorium befare af den ene eller den anden militære Styrke paa Forbundets Vegne. Det var